

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้จัดวิชาภาษาไทยไว้ในกลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ประกอบด้วย ทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน ซึ่งมีความสำคัญที่ควรได้รับการฝึกฝนอยู่เสมอ เพื่อให้ใช้ได้ถูกต้องคล่องแคล่ว เพราะถ้าผู้ใช้มีความสามารถดีจะเป็นเครื่องมือช่วยในการถ่ายทอด การสื่อความคิด ความรู้สึก เจตคติ ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ ไปสู่ผู้รับให้เข้าใจและเกิดความคิด ความรู้สึก รวมทั้งทัศนคติใกล้เคียงกันได้ ทักษะการพูดและการเขียนเป็นทักษะในการสื่อสารที่สำคัญอันจะทำให้ผู้อื่นเข้าใจในเรื่องที่เราต้องการสื่อความหมายได้ถูกต้อง

วิชาภาษาไทย เป็นวิชาพื้นฐานของเด็กไทยที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ในวิชาการด้านต่างๆ ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา จึงมีความสำคัญมาก ซึ่งควรได้รับการสนับสนุน แต่สภาพในปัจจุบันครูประถมศึกษาต้องรับภาระในการสอนทุกวิชาในชั้นหนึ่งๆ ประกอบกับภาระงานโครงการต่างๆ ที่สนับสนุนการเรียนการสอน และการสนับสนุนนโยบายของหน่วยเหนือ จึงทำให้ครูไม่มีเวลาแก้ไขความผิดพลาดทางการใช้ภาษาของนักเรียนเท่าที่ควร โดยเฉพาะภาษาเขียนซึ่งก่อให้เกิดปัญหาทางภาษาเกี่ยวกับการสะกดคำ ซึ่งเป็นข้อบกพร่องทางทักษะการเขียน ตามที่หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2535, หน้า 219) ได้วิเคราะห์ถึงปัญหาการเขียนไว้ว่า นักเรียนเขียนสะกดคำผิด โดยเขียนไม่รู้จักความหมายของคำ เขียนสะกดคำผิดเพราะผันวรรณยุกต์ผิด และเขียนคำพ้องผิด ซึ่งสอดคล้องกับ ยศ พันธ์สรณ์ (2538, หน้า 47) ที่กล่าวถึงปัญหาการเขียนว่ามีสาเหตุมาจากเขียนตัวสะกดการันต์ผิด วางรูปสระวรรณยุกต์ไม่ถูกที่ สาเหตุมาจากขาดการฝึกฝนจึงไม่ทราบข้อบกพร่องในการเขียนว่าสะกดการันต์ถูกหรือไม่

ดังนั้นการแก้ไขสาเหตุการเขียนคำผิดจำเป็นต้องมีการฝึกฝนทักษะการเขียนอย่างสม่ำเสมอ เพราะการฝึกจะช่วยเสริมทักษะการใช้ภาษาให้แก่เด็กและให้เด็กประสบความสำเร็จในการใช้ภาษาทั้งทางด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนได้ดีขึ้น การที่จะฝึกทักษะการใช้ภาษาให้เด็กโดยอาศัยเฉพาะแบบเรียนและแบบฝึกหัดที่ใช้ควบคู่หนังสือเรียนอย่างเดียว นับว่าน้อยเกินไป เด็กควรได้รับการฝึก

จากแบบฝึกที่หลากหลายหลังจากได้เรียนเนื้อหาไปแล้ว นอกจากนี้แบบฝึกยังถือว่าเป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครูได้มากเพราะว่าแบบฝึกเป็นสิ่งที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบระเบียบ (Petty, อ้างใน กรรณิการ์ พวงเกษม, 2540, หน้า 7)

ในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษามีความประสงค์ที่จะดำเนินการสร้างแบบฝึกการเขียนคำภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยเหตุผลที่ว่าเด็กในระดับชั้นนี้มีความพร้อมในการอ่านออกเขียนได้มาแล้วในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 พอเริ่มเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 นักเรียนจึงควรได้รับการฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำภาษาไทยให้ถูกต้อง คล่องแคล่ว ตามนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาการเขียนสื่อความคิด ความรู้สึก ทักษะคิดอย่างมีวิจารณญาณในระดับชั้นสูงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสร้างแบบฝึกการเขียนคำภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการใช้แบบฝึก
3. เพื่อศึกษาความคงทนในการเขียนคำภาษาไทยของนักเรียนหลังการใช้แบบฝึก

ขอบเขตของการศึกษา

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540 โรงเรียนวัดหนองหลัว สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 22 คน ที่มีผลการเรียน เก่ง ปานกลาง อ่อน โดยการเลือกแบบเจาะจง
2. เนื้อหา

เนื้อหาที่นำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้คัดเลือกคำยากในหนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เล่ม 1 จำนวน 50 คำ
3. แบบฝึกการเขียนคำภาษาไทย

แบบฝึกการเขียนคำภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้สร้างขึ้นโดยอาศัยหลักการเรียนรู้แบบเสริมแรงของสกินเนอร์และกฎการ

เรียนรู้แบบเชื่อมโยงของธอร์นไคด์ โดยเสนอคำยากที่นักเรียนเขียนผิดที่จัดไว้เป็นชุด ชุดละ 5 คำ จำนวน 10 ชุด ในแต่ละชุดจะประกอบด้วยแบบฝึกการเขียนคำภาษาไทยที่มีลักษณะการฝึก คือ

กิจกรรมที่ 1 ฟังการอ่านออกเสียงคำที่ถูกต้อง

กิจกรรมที่ 2 ฝึกสังเกตและเปรียบเทียบคำที่เขียนถูกกับคำที่เขียนผิด

กิจกรรมที่ 3 การให้ความหมายที่สัมพันธ์กับคำที่ใช้ฝึก

กิจกรรมที่ 4 ทำแบบทดสอบและตรวจคำตอบ

4. ระยะเวลาในการฝึก

ใช้เวลาฝึก 10 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที/วัน รวม 10 วัน

5. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระในครั้งนี้ คือ

5.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ แบบฝึกการเขียนคำภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์การเขียนคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

สมมติฐาน

ผลสัมฤทธิ์ การเขียนคำภาษาไทยของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยหลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกและผลสัมฤทธิ์ของความคงทนในการเขียนคำภาษาไทยของกลุ่มตัวอย่างหลังการใช้แบบฝึก 2 สัปดาห์สูงกว่าหลังการใช้แบบฝึก

ข้อตกลงเบื้องต้น

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ไม่ได้คำนึงถึงองค์ประกอบอื่นๆ เช่น เพศ อายุ ระดับความรู้ หรือความสนใจพิเศษของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

การเขียนคำภาษาไทย หมายถึง การเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด และตัวการันต์ได้ถูกต้องตามหลักพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2538)

แบบฝึกการเขียนคำภาษาไทย หมายถึง แบบฝึกการเขียนคำภาษาไทยให้ถูกต้องสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมีลักษณะการฝึก 4 กิจกรรม คือ

กิจกรรมที่ 1 ฟังการอ่านออกเสียงคำที่ถูกต้อง

กิจกรรมที่ 2 ฝึกสังเกตและเปรียบเทียบคำที่เขียนถูกกับคำที่เขียนผิด

กิจกรรมที่ 3 การให้ความหมายที่สัมพันธ์กับคำที่ใช้ฝึก

กิจกรรมที่ 4 ทำแบบทดสอบและตรวจคำตอบ

แบบฝึกประกอบด้วย รูปภาพ เกมฝึกทักษะการเขียนคำ วิธีการที่ทำให้ผู้เรียน ค้นหาคำตอบ ต่อคำถามแต่ละข้อ จากคำถามที่ง่ายไปหาคำถามที่ยากกว่า วิธีการบอกให้ผู้เรียนทราบทันทีว่า คำตอบถูกหรือผิด และให้ผู้เรียนแก้ไขคำที่นักเรียนเขียนคำผิดในทันที

ความคงทนในการเขียนคำ หมายถึง ความสามารถในการเขียนคำภาษาไทยได้ถูกต้องแม้ เวลาจะผ่านไปช่วงระยะหนึ่งภายหลังจากการใช้แบบฝึกไปแล้ว 2 สัปดาห์

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกการเขียนคำภาษาไทยเพื่อใช้ในการเรียนการสอน วิชาภาษาไทย และวิชาอื่นๆ
2. เป็นข้อมูลเบื้องต้นที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน การเขียนคำภาษาไทยให้ดียิ่งขึ้น